

El passat 27 de maig Ramon Besa, redactor en cap d'*El País*, recollia al Parlament de Catalunya el primer premi Quim Regàs, que té per objectiu recordar la figura d'aquest periodista que va morir l'any passat a 56 anys d'edat. Segons el jurat, Besa "ha compaginat a *El País* les tasques de coordinació de l'àrea d'esports amb l'exercici d'un periodisme sobre el terreny, equilibrat i apassionat a la vegada". En aquestes pàgines reproduïm el parlament del guardonat després de recollir el premi.

“Correm el risc que els diaris es facin des de fora”

L'escenari, grandiloqüent, i el respecte que em mereix l'acte, especialment per les personalitats que li han donat una volada que em supera, m'obliguen d'alguna manera a mantenir un discurs formal, que no solemne, unes paraules sobretot d'agraïment.

Sóc dels que pensen que el Parlament és un lloc sagrat per als demòcrates, per als que encara creiem en la política i els polítics, en el país, en la gent com a motor de la vida, en la paraula. I, per tant, és rellevant que l'acte es faci aquí. Entenc també que al president Benach li interessa i li agrada especialment l'esport, de manera que la seva presència reforça l'esperit del premi.

Em sembla rellevant, d'altra banda, que el jurat sigui un grup d'amics d'en Quim, periodistes referents en diferents àmbits i als quals els uneix el record envers el professional i la persona, així, sense cap corporativisme ni cap més pretensió, com li hagués agradat segurament al Quim.

I, òbviament, per la part que em toca, em fa molt feliç que hi hagi familiars, amics vinguts de Perafita, el meu poble, i d'aquí Barcelona i voltants, gent que no té res a veure amb la meva feina i, evidentment, també companys d'ofici, una situació que, d'altra banda, em reconcilia i d'alguna manera m'emparenta amb en Quim, que també era de fora, de comarques, de Manresa.

I és la figura d'en Quim Regàs la que em porta precisament a trencar el protocol una vegada assenyalats amics, coneguts i saludats. Pràcticament no vaig treballar amb ell, de ben segur que la meua opinió no és la més transcendent respecte a la seva obra, i estic convençut que hi ha gent que és capaç d'evocar la seva figura millor que no pas jo, però si d'alguna cosa vull parlar ara és d'ell i del record que m'ha deixat. I jo, insisteixo, el tinc per un transgressor, per un periodista de raça, per una persona que en absolut li interessava quedar bé ni tampoc ser carrincló, per un manresà a qui no li agradava la quietud com ara la que tenim aquí.

Jo sóc dels que segurament més bé porto la seva absència perquè, més que tenir-lo, el vaig idealitzar i, per tant, tot sovint em pregunto per ell i pel que faria. Una imatge romàntica si voleu, però per a mi especialment enriquidora i motivadora. En Quim em reconcilia amb l'ofici tal i com me'l vaig imaginar sempre, amb un món fascinant, bohemí, divertit i també exigent. Periodistes i persones més documentades i de més pes que jo ja l'han definit a bastament i de manera precisa. Arturo San Agustín ha estat segurament el més perseverant i seductor. Diu l'Arturo: "Flac, fumador i flautista. No vas ser un mite, perquè eres humà, pecador, mentider, apocalíptic,

Ramon Besa durant el seu parlament. Al fons, Santi Nolla, Ernest Benach i Rafael Jorba. Foto: Eduard Omedes / Mundo Deportivo.

perquè –insisteixo– vas ser llegenda, vertiginosa llegenda que va començar als esports i va acabar al disseny”. Certament, un periodista llegendari per a molts de nosaltres.

A mi em fascinava la persona perquè ni tan sols sabia com saludar-lo quan ens trobàvem. Jo sempre fotia la pota, m’incomodava; a mi em faltaven mans

“En Quim em reconcilia amb l’ofici tal i com me’l vaig imaginar sempre, amb un món fascinant, bohemí, divertit i també exigent”

i a ell li sobrava la seva per tranquil·litzar-me. Prim i alt com era, abaixava el cap i et mirava amb ulls de guilla, de periodista punyeter, amb un posat que et despullava. Quan el veia em generava un complex d’inferioritat terrible, o dit d’una altra manera, em provocava una admiració eterna des

que el vaig conèixer en una conferència de premsa: recordo que jo vaig omplir tres folis de tan interessant com em va semblar i ell, en canvi, en va tenir prou amb deu línies i, a l’hora de passar la crònica al diari, encara li’n va sobrar una.

En Quim ha estat sempre per a mi un personatge de pel·lícula, per més autèntic, original, àcid i dur que fos per a la seva gent. Només hi havia una cosa que el feia especialment humà, però que era definitiva. No sé per què però per a mi en Quim feia olor de tinta, de lletra impresa.

El feia sempre al diari quan era de dia, neguitós, amunt i avall, parlant amb els uns, seduïnt els altres, contagiant a tots el seu entusiasme. El feia sempre perseguïnt els redactors, discutint amb els fotògrafs, pintant les pàgines amb els

Un periodista versàtil

El premi Quim Regàs vol recordar la figura d’aquest periodista nascut a Manresa el 1951 i mort a Barcelona l’any passat. Regàs va ser un professional versàtil que va dedicar-se, amb èxit, a diferents tasques dins les redaccions on va treballar (*Tele/Expres*, *El Periódico de Catalunya*, *Diari de Barcelona*) i que també va contribuir al redisseny de la premsa d’arreu del món (*Clarín*, *Mundo Deportivo*, *El Periódico*, *Avui*, *Sport*, *The Independent*, *La Stampa*...) i a la definició de nous formats de diaris, suplementos i mitjans en línia (*ADN*, *Metro*, *Lance*, *Olé*...).

confeccionadors, incomodant el director. Els bons periodistes mai no han estat fàcils per als que manen, i les seves notícies sempre han estat universals, no han necessitat de dobles versions, igualment certes per a tots els al·ludits. Me l'imaginava empenyat només de tancar l'edició, impacient per sortir al carrer de nit i pensar ja en les pàgines de l'endemà perquè per a ell el diari que es venia al carrer ja estava caducat. Necessitava dominar el diari i quan entenia que el diari el dominava a ell, aleshores tocava el dos i inventava un nou diari. I així un i altre cop. Li agradava la novetat. Diu Andreu Mercè Varela: "El periodisme esportiu crea cada dia un món nou, una nova realitat, per al dia següent desmentir-la i crear-ne una de nova". Que li diguin al Quim. Dificilment hi ha algú que hagi fet més pàgines, més seccions, més diaris".

En Quim s'anticipava a la carrera, al partit, a la notícia, al que havia de passar i ho anunciava amb una naturalitat esfereïdora als seus companys, els feia participants del seu pressentiment, de la seva veritat, del seu periodisme. Un altre dels seus bons amics, en Santi Nolla, escrivia: "Els mestres són els que mantenen viu l'esperit, expliquen i ensenyen l'ofici".

La seva grandesa li va permetre fins i tot ser una autoritat escrivint i pintant diaris, dues coses que semblen totalment incompatibles. Recordo especialment un article de Gregorio Morán que deia: "Yo estoy muy lejos de considerar que las nuevas tecnologías hayan introducido variantes saludables en el mundo de la información. Pertenezco a una generación que consideró que la letra impresa era la forma idónea para la manifestación de la libertad de expresión. ¿Somos más libres que en 1988? Parecemos más ricos, más sofisticados, más soberbios, pero tenemos el techo de cristal. Cuanto más inseguros, menos libres. Desde el momento en que

es más importante el diseño que la palabra estamos condenados a dibujar la realidad, y cuando la palabra sirve para dibujar ni siquiera hacemos literatura, en periodismo se traduce en humo". En Quim va escriure i dibuixar igual de bé, va ser com el millor Ronaldo viscut al Barça, origen i final del gol, el periodista capaç d'assumir tot el procés de producció sense perdre autenticitat, essent reconeixible a tot arreu.

"Els bons periodistes mai no han estat fàcils per als que manen, i les seves notícies sempre han estat universals"

Tinc la sensació que avui el periodisme es va despersonalitzant per més articles personalitzats que hi hagi als diaris, per més que s'acompanyi la signatura de la fotografia de l'autor. Sovint penso que correm el risc que els diaris es facin des de fora cap a dins, des dels gabinets de comunicació i no pas des de la taula de la secció, des dels consells d'administració més que no pas des dels consells de redacció, a partir d'hores convencionals pactades per les plantes d'impressió i les distribuïdores i no pas per les necessitats informatives. Em fa por que els periodistes ens convertim només en gestors d'espais per als articulistes i que els

"Avui les redaccions són sovint a les portes dels diaris, a les zones de fumadors, al carrer, escenaris de les tertúlies de veritat"

redactors en cap, sotsdirectors i directors facin escriure en lloc d'escriure. Cada dia es fa més difícil discutir sobre els continguts: els nouvinguts pregunten on va la seva peça, els veterans no s'hi posen per menys de seixanta línies i els que manen només encarreguen. On és la complicitat? On ets Quim per ajudar-nos a superar aquesta por?

Pensar en tu m'ajuda a combatre el neguit i fer les paus amb la feina.

Per sort ens queda el teu record, el teu esperit, la teva flama. És bo que la gent sàpiga que quan tu exercies no hi havia horaris, es fumava i bevia a les redaccions, es cridava perquè les notícies eren vives, es discutia perquè tothom es creia el rei del mambo. Avui, Quim, les redaccions estan plenes de màquines que només fan que advertir-te: Està

segur que vol continuar?, li és imprescindible imprimir aquest paper?, vol conservar el que ha modificat? Hi ha gent que arriba als diaris i no diu ni hola i d'altres que no els surt de dir

adéu quan se'n van, enganxats tots a un ordinador, esclaus d'un silenci difícil d'entendre. Saps, Quim? Avui les redaccions de veritat són sovint a les portes dels diaris, a les zones de fumadors, als bars del costat, al carrer, escenaris de les tertúlies de veritat.

Es pot dir que l'ofici de periodista està amenaçat com han fet veure doctors i no només redactors com jo? Potser no n'hi ha per a tant. És possible que als més grans ens incomodi l'evolució de l'ofici? Tal vegada. No estic segur de res, només que cal tornar a parlar, discutir, recuperar agitadors com en Quim, que mai no es rendia davant l'adversitat, gent que porti el camió de nitroglicerina en lloc d'aparcar-lo a una altra secció que no sigui la seva, capaç d'afrontar els marrons, com en diem ara, sense amagar el cap sota l'ala.

D'ell sempre ens quedarà la seva obra i la seva manera d'entendre la feina, vàlida per a tots els temps. En Quim va obrir molts camps per a tots nosaltres, va fugir de la comoditat per explorar noves vies que avui són autopistes de la informació, ens ha permès a tots els periodistes viure més bé del nostre ofici. No només feia la feina ben feta, sinó que buscava la millor manera

d'expressar-la. Va millorar el contingut i el continent. Va ser un pioner.

De manera que, gràcies, Quim, per tot. Procuraré no desmerèixer el premi, respectar el teu llegat, seguir el teu mestratge, seguiré imaginant-te com el periodista romàntic i valent que a mi sempre m'agradaria ser. Estic segur que, com jo, hi ha molts altres companys que pensen el mateix. El jurat m'ha distingit a mi, i ho agraeixo especialment, però hi ha molts periodistes d'aquest país que tenen moltes coses a veure amb en Quim. Gràcies a tots els periodistes esportius per lluitar per normalitzar la nostra feina. A tots els meus companys de secció, que aguanten la meva mala llet, i a tota la gent del diari, que em deixa fer i no m'envia a fer punyetes com sovint em mereixo pel meu neguit. Al meu fill Sergi i a la meva dona Montse –la meva estimada Montse–, que em pateixen cada dia; als meus pares i germans, que sempre volen el millor per a mi; als amics que encara em conviden a casa seva després d'enviar tothom a la merda, així, a granel, com diria el doctor Sergi Pàmies. I un record especial per a la família d'en Quim: hi ha molts periodistes que es mereixen el premi, tots millors que jo, però us asseguro que faré l'impossible per honrar-lo amb dedicació, honestat i responsabilitat. El talent, per desgràcia, no s'encomana i és més opinable.

En Quim tenia tots els vicis i totes les virtuts dels millors periodistes, com ha de ser, i d'aquí ve la seva grandesa. Desconfieu dels que no tenen tara. Ell era molt bo i es va fer estimar. El seu record ens fa trempar amb el periodisme, ens fa ser més divertits, més agosarats, més transgressors, més cràpules, més passionals, més arrauxats, i sobretot, el seu mestratge ens ha fet més transparents, més independents, més lliures. Què més voleu! Salut, periodistes. Gràcies, Quim.

PERIODISME I COMUNICACIÓ

Màsters i programes de postgrau
www.idec.upf.edu/periodisme

Màster en Comunicació Empresarial (Especialitat en Tecnologies Digitals)

I. Programa de postgrau de Comunicació Empresarial
II. Programa de postgrau de Tecnologies Digitals per a la Comunicació Empresarial

Direcció: Josep Maria Casasús, Joan Francesc Cánovas i Carles Singla

Calendari:

- Màster: oct 08-juny 09
- Programa de postgrau I: oct 08-febr 09
- Programa de postgrau II: febr-juny 09

www.idec.upf.edu/mcd1

Màster en Direcció de Comunicació

I. Programa de postgrau de Comunicació Empresarial
II. Programa de postgrau de Direcció de Comunicació

Direcció: Josep Maria Casasús, Joan Francesc Cánovas i Carles Singla

Calendari:

- Màster: oct 08-juny 09
- Programa de postgrau I: oct 08-febr 09
- Programa de postgrau II: febr-juny 09

www.idec.upf.edu/mdic1

Màster en Gestió d'Empreses de Comunicació

Direcció: Josep Maria Casasús i Susana Domingo

Calendari: oct 08-jul 09

www.idec.upf.edu/mdec1

Programa de postgrau de Comunicació i Periodisme de Moda

Direcció: Marta Camps, Mònica Figueras, Inma Sebastia i Inma Urre a

Calendari: oct 08-abril 09

www.idec.upf.edu/dcmo1

Programa de postgrau de l'Esriptura del Guió Televisiu per a Programes d'Entreteniment i Humor

Programa conjunt amb EL TERRAT

Direcció: Joan Pons i Montserrat Martí

Calendari: oct 08-març 09

www.idec.upf.edu/dguit1